Poštnina plačana v gotovini.

Leto XXVI. Lendava, 23. aprila 1939.

Prekmursko muzejsko društvo, M. Sobota. 17

SLOVENSKE NOVINE KRAJINE

Pune glave.

V dvajsetom stoletji se pač lejko ponašamo, da je človeštvo doseglo višek modernosti, civilizacije i izobrazbe. Nega skoro kotička na zemelskoj obli, šteri nebi bio preiskan i vse tajnosti narave preiskane i od znanstvenikov dognane, tak, da gori od zvezd pa notri do globine zemelske oble, je človeštvo poučeno od vsega gibanja, nastajanja i prepadanja, poučeno je od elektrike, telefona, od radija, od raznih strojov itd. Poleg vsega toga koristnoga znanja pa šče pridejo razne misli za vrejüvanje človeče družbe, sistemi vladavin s svojimi komunističnimi, fašističnimi i socialističnimi programi i nazori, dokazüvanje od bivanja i nebivanja božega. Vse to znanje ali izobrazba se gnesden na debelo ponüvle preprostomi človeki, šteri je, šče ali ne, more nekak prisilno prebavlati.

I ravno v tom dvajsetom stoletji, gda mislimo da je človeštvo dosegnolo višek izobrazbe i znanja, živemo v najvekši vkanjüvanjaj i nazlük vsem tehničnim napravam i pripomočkom, v najvekšem pomenkanji i siromaštvi, v najvekšoj negotovosti za svoje imetje, pa ne samo kak poedine kotrige, nego izropajo se cele pokrajine i izginjajo s površja mali narodi tak, da smo ne več varni za svoje imetje. Vso to negotovost, vso to vkanlivo priličnost i prebrisanost je napravila izobrazba z znanjom, štero se je napačno pojmüvalo, i štero je v najvekšoj meri bilo samo gola fraza, prave srčne i plemenite izobrazbe pa smo tak malo nigdar ne meli, kak ravno dnes.

Če zasledüjemo hiter razvoj tehnike, moramo pač ostrmeti nad strašno spretnimi napravami. Tak, da se je človek polasto s svojim znanjom ne samo skrite zemelske tajnosti i morja, nego celo gospodar je postao tüdi v zraki. Na žalost pa vse to znanje človeka ne služi človeki na hasek i v njegovo olajšavo, nego v najvekšoj meri za vničavanje človeštva i podjarmljenje narodov, ki postanejo skoz noč robi. Kaj nam pomaga koristna izobrazba i znanje, kaj de nam pomagala civilizacija i vse tehnične i električne naprave, če nemo meli poštenoga, po božoj voli stvorjenoga človeka, šteri bi se toga napredka veselio i šteri napredek bi naj njemi služo za njegovo olajšavo i mirno sožitje.

Mi izobraženoga navadno imenüjemo človeka, ki je dovršo kakše višje šole, ali pa se je navčo kakše obrti. Mi mislimo, da je vekša mera koristnoga znanja izobrazba, z šterov potem zna bole uspešno delati i da je bole priličen, bodisi kak obrtnik v obrti, politik v politiki itd. Pitati se pa moremo, če je že s tem svojim znanjom postao tüdi plemeniti v mišlenji. More biti što jako vučeni pa prebrisani trgovec, pa je tüdi lejko ž njega velki cigan; z velkim znanjom i jako izvežban šlosar, pa tüdi jako nevaren tovaj; jako vučen, izvežban i premeten politik, pa najvekši sebičnež, koristolovec i izdajalec. Puna glava koristnoga znanja, je ešče ne prava izobrazba, nego da poleg koristnoga znanja zna premagüvati tüdi hüdobna nagnenja i živalske nagone, štere so po naravi skrite v človeki. Izobrazba more biti taksa, da zmagajo v človeki dobre sile nad slabimi, düh nad telom i lübezen nad sovraštvom. Vsa navlaka umetnoga znanja, pa naj mo je meli šče tak pune glave, nam ne pomaga nikaj, če do naša nagnenja, naša mišlenja hüdobna i sebična. Naša izobrazba more iti za tem, da vzbüdi v človečoj düši one speče dobre sile i jedro, štero ma vsakši človek od Boga, da vzbüdi i nas oprostij slabi nagnenj, da človek sprevidi jasni sunčni cio, šteroga njemi davle Bog.

V zgodovini vidimo narode, šteri so se ponašali s svojov izobrazbov, s svojim znanjom, da pa je bila ta izobrazba i to znanje samo gospodarske vrednosti; prave notrašnje, plemenite i düševne izobrazbe i prosvete pa so ne meli; bili so vredni telko, kelko je bilo vredno njihovo blago i gde so dnes? Bog je je izbrisao z površja zemle.

Naša izobrazba naj bo plemenita i srčna, naj bo obliküvanje naše düše, da bomo znali zatreti v sebi vsa slaba nagnenja i da bomo z zlastnim mišlenjom znali obsoditi i zavrnoti vse izumetničene navlake, škodlive izobrazbe.

G. M.

Razgled po katoličanskom sveti.

Vogrski romarje pri sv. Oči. Marca 23. so sv. Oča sprejeli 700 romarov iz Vogrske. V svojem govori so se spominjali lepoga kongresa v Budapešti i romare spominjali, naj delajo za mir, zvünešnji i notrašnji. Zvünešnji mir počiva na pravičnosti i lübeznosti, notrašnji na socialnoj pravici i na redi.

70 letnica kardinala Faulhabera. V Rimi v zavodi „Santa Maria dell Anima" so slovesno obhajali 70 letnico münchenskoga kardinala Faulhabera. Pri toj priliki je rektor zavoda Hudal izjavo, da zgodovina katoliške cerkve v Nemčiji bo Faulhabera napisala, kak novoga Ambrozia i modernoga Krizostoma na münchenskoj nadškofijskoj stolici.

Dar Amerikanskih katoličanov španjolskoj cerkvi. P. Pablorami je prispeo v Burgos i prineso razne cerkvene predmete kak dar amerikanskih katoličanov za vničene cerkve v Španjolskoj. Vrednost darov znosi više 10.000 dolarov.

Ostanki Krištofa Kolumba. V državi St. Domingo v mesti Ciudat Truilo so odkopali zemelske ostanke Krištofa Kolumba, ki je odkrio Ameriko, i so je položili v dragoceno posodo. Posodo prenesejo v novo kapelo, štero de cela Amerika zidala za 5 miljon dolarov i štera bo gotova leta 1942., kda de se slavila 450 letnica Krištofa Kolumba.

Minister prosvete katoličan. V Madrasi v Indiji je imenüvani za prosvetnoga ministra dobro poznani katoličanec Sir C. Varbey, ki je bio 16 let urednik katoličanskoga lista „Catholic Edurational Reviero."

Krščenje kitajskih akademikov. 18 kitajskih akademikov iz vseučilišča Aurora v Shanghaji je prijelo sv. krst. Mladenci so slüšatelje filozofske, pravne i medicinske fakultete. Pri toj priliki je zvršena velka katoličanska slovesnost.

Ka so čteli v Nemčiji v cerkvaj po volitvi novoga sv. Oče. V Kölnskoj nadškofiji se je sledeče pastirsko pismo prečtelo po cerkvaj po volitvi novoga pape: „Do zdaj ešče ne bilo pape, šteri bi prle, kak je prišo na stolico sv. Petra, bio katoličanskomi sveti naše domovine na telko poznani, kak je to novi papa Pij XII. On je eden veliki i važen deo svojega življenja, 12 i pou let, preživo pri nas v Nemčiji kak zastopnik svojiva dva prednika na papinoj stolici. 12 i pou let je on delio v najžalostnejših časih z našim narodom vsako žalost i radost. Milijoni od nas so meli priliko viditi ga — posebno na velikih katoličanskih kongresih — i čüti njegove krepke, globoke i odüševlene govore, štere je v velikom šteyili držao v nemškom jeziki. Zavolo svojih velikih düševnih darov, globoke pobožnosti, iskrene i delavne lübezni do nemškoga naroda, je vživao za časa svojega prebivanja med nami neomejeno poštüvanje najširših krogov i celo nekatoličanskoga prebivalstva, kak to svedočijo den za dnevom vodilni krogi našega naroda. Mi njemi zavolo toga iz srca poklanjamo poštüvanje i popolno lübezen, štero smo njemi dužni kak namestniki Kristušovomi, ki ga je postavo sv. Düh."

Boži zakon od hišnoga zakona.

1. Skupni pastirski list jugoslovenskih škofov o svestvu (zakramentu) svetega zakona.

Svestvo (zakrament) vir milosti.

Svestvo svetega zakona je znamenje in vir milosti. V tem svestvu dobita soproga nadnaravnih milosti, ki izpopolnjujejo njune naravne moči tako, da moreta uspešno hoteti in dejansko vršiti vse, kar zakon zahteva.

Po tem svestvu dobiva človek tudi posebnih dejanskih milosti, kadarkoli jih v zakonu potrebuje, da more pravilno in lažje izpolnjevati dolžnosti svojega stanu.

S tem, da je Kristuš Gospod povzdignil zvezo med možem in ženo k časti svestva, je dal zakonu veliko nadnaravno dostojanstvo, duhovno dediščino, ki usposablja zakonca, da moreta tudi v najtežjih preizkušnjah vztrajati v medsebojni ljubezni, zvestobi, potrpežljivosti in vdanosti, da tako v vseh okolnostih očuvata srečo in mir posvečenega zakonskega življenja.

Resnica je, in to žalostna resnica, da je danes mnogo nesrečnih zakonov: a kje je vzrok temu? Vzrok je prav v tem, ker zakonci zanemarjajo svestveno milost in odbijajo pomoč dejanskih milosti, ki jih podeljuje ravno svestvo svetega zakona.

Zakonci, ki so globoko verni, uporabljajo zavedno in hvaležno dejanske milosti svestva. S tem pa dosegajo v svojo srečo in k sreči svojih potomcev glavni namen zakona ter čuvajo bistvene znake krščanske poroke; edinstvo in nerazdružljivost.

Namen zakona.

Iz besed svetega pisma je razvidno, da je prvotni in glavni namen zakonske zveze: roditi in odgajati otroke, z drugimi besedami: ohranjati človeški rod.

Razen tega namena ima zakonska zveza še druge cilje, kakor: Zakonci morajo vedno biti drug drugemu v pomoč. Vemo iz svetega pisma, da je Bog ustvaril Evo kot pomočnico možu. Nadaljnji cilj zakonske zveze je, da se zakonca ljubita med seboj s sveto ljubeznijo, kakor se ljubita Kristus in Cerkev. Naposled ima zakon tudi ta namen, da imajo zakonci v njem zdravilo za pomirjenje pohotnosti, kakor uči apostol Korinčane: „Da se prepreči nečistovanje, imej vsak svojo ženo, in vsaka žena imej svojega moža." (1. Kor. 7, 2.)

Keliko lüdi je spoklanih v Španiji v bojni?

V meščanskoj bojni v Španiji je spoklanih eden milijon i dvestojezer lüdi. Vojakov 450 jezero. ne vojakov 750 jezero. Rdečih je mnogo več spádnolo kak z Francove vojske.

Sestanek našij v Tigy, 19. marca 1939.

Za sestanek v Tigy smo naprosili našega izseljeniškoga dühovnika vlč. g. Camplina, šteri so se našemi povabili odzvali i pa prišli med nas. Prle kak smo sestanek vküp spravili, je trbelo preci časa. Pisma so romala na vse kraje. Odgovori na pisma so prihajali i težko smo čakali te veseli den. Ne smo se zbojali, ne slaboga vremena, ne mrzloga vetra. Že 18-toga večer se zberemo v ednoj restauraciji pri večerji i želno čakamo drügi den, kda so od vsej krajov vreli vküper, edni z avtokarom, drügi z bicikli. Vsej nas je bilo 55. Pa tüdi drügi so se nam pridrüžili, kak evangeličanci, pravoslavni, Hrvatje, Polaki, Madžari i drügi, tak, ka nas je bilo prek 100. Mešo smo meli popevano. Lepo je donela naša pesem i predga v slovenskom jeziki. Prek 60 nas je pristopilo k sv. prečiščavanji. Po končanom opravili smo se pred cerkvijov fotografirali nato pa k obedi, kde smo eden drügoga pozdravlali i si pripovedavali od žalostnij i veselij časov. Spomnili smo se tüdi Vas g. urednik. Na pozdrav našega izselj. dühovnika je odgovorila Trezika, štera jim je dala lepi šopek. Obeda so se vdeležili tüdi francuski župnik, šteri so nam povedali zgodovino tigyske cerkve, štero je v zahvalo rešitve pred povodnijov, dao zozidati eden grof. Tüdi so nam ponüdili lepe slike, štere smo si küpili za spomin. Nato smo opravili v cerkvi sv. križno pot. A friško je mino čas i mogli smo se ločiti. Lepo smo se zahvalili g. Camplini za njüv trüd, te pa hajdi vsakši v svoj kraj. Na tom mesti se zahvalüjemo Vam naš dühovnik g. Camplin, ki neste zavrgli našij prošenj. Bog Vas živi i šče večkrat pripelaj med nas. Pa tüdi Vam bratje i sestre povrni Bog i Vam stoj pri Vašem deli na strani.

Jožef Gutman.

Govor sv. Oče na Vüzem.

Sv. Oča so slüžili v cerkvi sv. Petra na Vüzem slovesno sv. mešo. Po evangeliumi so držali predgo, v šteroj so povdarili sledeče misli: Kristuš je vstano od mrtvih, kak knez mirü, on je naš mir. Mir je najvekši dar boži. Vsi kričijo za mir, a mirü ne. Mir sloni na pravom redi. A gnesden reda nega na zemli. To je ne red, če milijoni nemajo dela i jela; to je ne red, če se narodi med sebov ne razmijo, či so državlani med sebov ločeni po strankarskij borbaj; to ne red, če se pogodbe ne držijo, če se dana reč prelamla. Če ščemo mir, moramo pravice osebne sloboščine i dostojanstva poštüvati se morajo primerno razdeliti dobrine i bogastva, štere je Bog stvoro za vso svojo deco i proti hujskajočemi sovraštvi mora zacvesti prava krščanska lübezen.

Španija podpisala pogodbo proti kominterni.

Francova vlada je podpisala z Nemčijov, Italijov, Madjarskov i Japonskov pogodbo proti kominterni. Španija, ki je vse grozote komunizma preživela 2 leti, je drügo ne mogla včiniti, čeprav se to Franciji i Angliji ne vidi.

Anglija i Francija jamčita za meje Grčije i Romunije.

V angleškom i francoskom parlamenti sta predsednika obeh držav dala izjavo, da jamčita za dozdajšnje meje Grčije i Romunije. Z ednim sta izjavila, da dozdajšnjo stanje na Balkani se ne sme spremeniti.

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2·50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Stev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže Poslano me d tekstom vsaka reč 2 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1:50 Din.

Nedela

po Vüzmi drüga.

Pravo je Jezuš farizejom: „Jaz sam dober pastir.“ Dober pastir da življenje za svoje ovce. Najemnik, ki ne pastir i ovce neso njegove, vidi vuka priti i ovce ostavi pa zbeži i vuk je pograbi i razžene. Najemnik pa zbeži, ar je najemnik i nema skrbi za ovce. Jaz sam dober pastir i poznam svoje i moje poznajo mene, kak mene pozna Oča i jaz poznam Očo; i svoje življenje dam za ovce. Še drüge ovce mam, štere neso iz te ovčarnice. Tüdi tiste moram pripelati i poslüšale bodo moj glas i bo edna ovčarnica i eden pastir. (Jan. 10, 11—16.)

*

Jezuš je dober pastir. Pozna svoje ovce i njegove ovce poznajo njega. Tak je pravo. Poznaš ga? Če ne, te on tüdi ne pozna. Pozna ga, ki verje, ka je on včio, ki se vüpa v njegovo neskončno smilenje i ki ga lübi, to je ki spunjava njegove zapovedi. Dobre Jezušove ovce bodo se na veke pri Njem, dobrom Pastiri, veselile.

Rooseveltovo prizadevanje za mir.

Predsednik Združenih držav Sev. Amerike je lübezni pun brzojav poslao Hitleri i Mussoliniji pa oba pozvao na edno spravišče, na šterom bi se sklenilo vse potrebno proti bojni i za mir. Nemški listi z tov brzojavkov neso zadovolni i namigavajo, da se Hitler ne bo odzvao vabili.

Italjanski krao sprejeo albansko krono.

Predsednik Albanske vlade Verlaci je prišo z albanskim odposlanstvom v Rim, gde je bio jako slovesno sprejet. Pri toj priliki je albansko odposlanstvo ponüdilo albansko korono talijanskomi krali i casari, ki je to čast tüdi sprejeo.

Zveza med Polskov, Romunijov i Madjarskov.

Angleška diplomacija dela po Beckovom obiski v Londoni na to, da se Polska, Romunija i Madjarska vežejo v obrambno zvezo proti Nemčiji. To delo je zdaj tem ležejše, ar je madjarski zvünešnji minister grof Csáky dao izjavo, da Madjarska ne misli ne spremembo mej proti Romuniji.

Delavska zbornica v Ljubljani je dobila novo vodstvo.

Višja oblast je razrešila dozdajšnje vodstvo Delavske zbornice, ar se je v toj ustanovi, določenoj za vse delavce, preveč agitiralo za marksizem, ta ustanova pa je ne za razrede, nego za celoküpni delavski stan. Zveza združenih delavcov je dobila zdaj v roke Delavsko zbornico, predsednik upravnoga odbora je Kozamernik Rudolf. Na konci zasedanja Delavske zbornice je Casar Joško z Sobote predlagao, naj se i poledelskim delavcom prizna pravica do najnižje plače i pravica zavarüvanja za bolezen, starost i smrt. Predlagao je tüdi, da bi se ZPD. sprejela kak član v Delavsko zbornico.

Dekla zagiftala svojo gospodinjo.

V savinjskoj dolini je neznani hüdodelnik vmoro starca i starico i jiva oropao. Naskori za tem pa je v Zalogi mrla 78 let stara žena Štukovnik Ivana. Starico so odkopali i dognali, da jo je dekla, Klepej Marija zagiftala, ar je s pokojne možom živela v nečistom razmerji i postala noseča. Kam pela strast človeka!

Proslava Vstajenja v tujini.

Z žalostnimi spomini sem se v torek velikega tedna vračal iz daljnega départementa Puy de Dôme, kjer je prek 300 slovenskih rudarjev, versko tako mlačni. Hišni obiski, ki sva jih naredila s tamošnjim kaplanom, bodo morda le kaj sadu obrodili. Drugače bo tam tudi Velika noč v znamenju Pasijona...

Zato je velikonočno nedeljo bilo toliko lepše: okoli 150 se nas je zbralo na Gravelle. Si lahko mislite, da je cerkev odmevala od našega petja, od slovenske pesmi in od mednarodne aleluja! Krasen sončni dan je verno odražal naše razpoloženje tako pri slovesni péti maši, pri skupnem obedu in pri večernicah s pétimi litanijami v čast Materi vstalega Gospoda.

Velikonočni pondeljek sem se v ranem jutru peljal v Tournan, kamor me je že dolgo vabila zelo krščanska belgijska družina, ki ima v službi prek 10 naših izseljencev. Sicer so skoraj vsi bili že prejšnji dan na Gravelle, vendar so se tudi zdaj od srca razveselili sestanka in znova pristopili h Gospodovi mizi. Pri maši mi je stregel belgijski profesor, ki je bil v Franciji na počitnicah.

Po maši smo pa imeli krst Kavaš Angele (kakor tudi prejšnji dan na Gravelle: Marije Terezije Koren). Liturgično bi seveda bilo: krst pred mašo, da bi potem v mašnem kanonu izrecno molil „pro his quoque, quos regenerare dignatus es ex aqua et Spiritu Sancto“, ali „tehnično“ ni bilo mogoče, ker botri prej niso mogli priti.

Na fermi La Motte Champrose, kamor smo po maši odšli, mi je naš izseljenec razkazal zanimivo gospodarstvo: moderna gojitev perutnine v zaprtih prostorih in na prostem, z električno lučjo in s posebej pripravljeno hrano in to vse tako uspešno, da bo letos doseženo število 50.000, prihodnje leto pa že 100 tisoč! To je pač treba videti! Kak koncert je izvajalo več 100 kokotov! — Tudi svinje posebej gojijo; okoli 1000 jih je in so veliko na prostem v zagrajenem prostoru, kjer je po dveh žicah okoli napeljan električni tok, ki vsakega kosmatinca pošteno poščegeta, če hoče prekoračiti mejo; zato vsak to največkrat le enkrat poizkusi!

Po obedu smo se dolgo razgovarjali in ure so nam potekle kakor minute. In znova je brzel vlak proti Parizu mimo mnogih cvetočih dreves snežnobelih in svetlordečih. V Parizu sicer tudi srečujem cvetje, a to le umetno: na novih spomladanskih klobukih.

Camplin.

Na pitanje, da li se smejo občine M. Sobota razglasi objavlati v Murskoj Krajini, so dobili interesirani Sobočanci sledeče pojasnilo.

„V občinah, za katere ne velja zakon o *mestnih* občinah (n. pr. § 92 z. m. o.) se razglaša na občinski deski in na v občini običajni način (§§ 82 in 135/5 z. o.) Torej poleg afiširanjà razglasa na obč. domu je potrebna tudi razglasitev na način, ki je v občini običajna. *Obličaj pa se ne more spremeniti kar s sklepom občinskega odbora.* Zato je sklep občinskega odbora v M. Soboti z dne 6. marca nezakonit in bi se moral sistirati. Razglašenje v dnevnikih poleg v zakonu predpisanih razglasitev je seveda dopustna,“ — Tak razlaga banovina sklep občine M. Sobote, da se v M. Krajini razglašüjejo občinski sklepi. *Če se prebivalstvo pritožì na banovino, bo občina dužna tüdi nadale bobnjariti po Soboti,* i nišče ne dužen pogledati v M. Krajino, če nešče. To je odgovor na pritožbe prebivalstva.

Kralica Geraldina zbetežala.

Kralica Geraldina, žena albanskoga krala Zoguja, je ravno tiste dni porodila sina, kda se je italijanska vojska bližala Albaniji. Kralica je zdaj zbetežala na porodnoj trešliki, ka je jako nevarna bolezen. Priličen grčki zdravnik pa njej je pomogo, da je nevarnost prestala i se s sinom dobro počüti.

Angleško i Fráncosko brodovje se zbira.

Na sredozemskom morji se zbirajo Angleške i Francoske bojne ladje. Namen zbiranja je demonstracija proti Italiji, ki je zasedla Albanijo. Zednim so se prikazale tüdi štiri ruske bojne ladje v suezkom prekopi.

Italijanski krao — krao Albanije.

Talijanski zvünešnji minister grof Ciano je predložo zakon v Tirani, v smisli šteroga Albanija ostane neodvisna država, a stopi v zvezo z Italijov, štere krao i casar postane tüdi krao Albanije. Te zakon je bio ednoglasno sprejet. S tem je nastopilo isto stanje med Albanijov i Italijov, kak je negda obstojalo med Austrijov i Madjarskov.

Vogrski list stavlen na Slovaškom.

Slovakov je šeststo jezero na Vogrskom i vogrska oblast njim do zdaj ne dovolila niednoga slovaškoga lista. Zato je tüdi slovaška vlada prepovedala jedini vogrski list, ki je izhajao na Slovaškom: „Uj hirek“.

Pogajanja z Hrvati se nadaljüjejo.

Predsednik vlade, dr. Cvetkovič, je znova odpotüvao v Zagreb k dr. Mački, da nadalüjeta pogovore za sporazum.

180 angleških ladij pri Malti.

Anglija je zbrala 180 vojni ladij pri Malti i okoli Grčije i je pripravlena zasesti vsa pristanišča Grčije, če bi štera država štela Grčiji vzeti samostojnost.

Anglija je povekšala tüdi število vojaštva i ladij pri Gibraaltari.

Anglija za Grčijo.

Anglija se pogaja z grčkov vladov, da bi smela na otoki Krfi meti pristanišče za svoje bojne ladje. Krf leži prek od Albanije.

Italija i Polska mobilizirata.

Italija je mobilizirala 15 letnikov, Polska pa 5 letnikov poleg že mobiliziranih.

Zabukovšek Jürij na smrt obsojen.

Lani meseca oktobra, kak so Novine tüdi poročale, je Zabukovšek Jürij zapelao slüžečko deklo Zakrajšek Ivanko, ka si jo vzeme za ženo, ž njov popivao i jo nagučao, da njemi je izročila svoje težko zaslužene peneze. Zverinski človek, gda je prišo do penez, je Zakrajškovo zagiftao i zadavo. Potem njej je vzeo ešče obleko, perilo i obüteo pa hranilno knižico od 4027 Din. Celjsko sodišče je Zabukovšeka obsodilo na smrt na vešalaj (gaugaj).

Slike z doma i tüjine, štere neso svetle.

Dühovnik nam poroča z Amerike: Bila je doma goreča mladenka, redno hodila k spovedi, bila dobra članica krščanskih drüštev, celo voditelica teh je bila... i odločila se je za Ameriko. Zvedili so za to sovražniki vere, jo počakali, gda je z ladje stopila, njej začeli grditi dühovščino i vero... pa goreča krščanska mladenka je po tom ednom skušavanji odpadnola od vere i postala zagrižena sovražnica vsega božega...

Dühovnik nam piše z tüjine: Goreči so bili delavci naši v tom kraji, kotrige krščanskih drüštev, pod svojov zastavov so hodili v cerkev i sprejemali redno svestva... Prišo je pa med nje eden komunistični agitator i bio med njimi samo tri mesece, pa v teh treh mesecaj je goreče krščenike vse odvrno od spunjavanja verskih dužnosti, postali so boži prijatelje boži sovražniki, ki dühovnika niti viditi neščejo i cerkve se s sovraštvom ogiblejo.

Izseljenka piše iz Francije: Bila sem pri sv. meši z možom. V klopi cerkvenoj je sedo en naš moški i med sv. mešov čteo brezverske novine. Po meši ga je mož opomeno, naj pride na naš sestanek, gde se lejko spove. I odgovoro je: Jaz poznam samo sestanke v Rusiji, naj pride Rusija v naš kraj...

Mlada žena se bridko toži: Tri leta je mož v Franciji, ne pošila nikaj, ne piše nikaj, z Polakinjami se vlači...

Dober krščanski moški javla z Nemčije: Deklina je ves slüž zapravila z razvüzdanim življenjom, prosi me slüžbe, sedem mesecov je že noseča... Nesrečna mladina...

Paler iz sobočkoga sreza javla: V Nemčiji sam meo veliko partijo delavcov, pazo sem na nje, zaklepao vsako noč dveri, da greh ne se je delao... Ali v soseščini so se pa neše oženjene ženske tak grdo oponašale, da ne zapovedati. Oženjene so bile vsem nam v sramoto...

Mati je prijokala: Iščite gor mojo hčer, več let je v Franciji, ne piše, ne pošila, teliko sam zvedila, da se je zdrüžila z nekim brezvercom, o pomagajte mi, staroj žalostnoj materi...

Iz sobočkoga sreza pišejo, sledeče: „Blamirali so nas s sezonskimi delavci. Poslali so nam spisek občine, kde so bili popisani vsi, ki ščejo v Nemčijo. Mi naj ga popravlamo. Pravili so, da pod 20 letom nišče ne bo šo. Mi smo vse to lüdem razlagali. — Zdaj idejo vsi! Najbole nevredni i nepotrebni so dobili kontrakte. Prvi so prišli na vrsto deca s 16—18 letom i vlačüge, štere majo po več nezakonske dece i doma dobro stojijo. Pa se potem naj ešče što čüdi, če se ta mladina navzeme tüjega düha i riše pa kriči to, ka se ne bi smelo“ — Zaistino žalostne slike.

Vojaška pisma.

Škafar Matjaž, K. u. k. kan. div. san. Anstalt Nr. 2. Feldpost 35. Dec. 20. 1915. Prečastiti gospod! Vu imeni Jezušovom vas pozdravlam i se vam prav lepo zahvalim za poslane Novine i Marijin list, ka ste mi tak hitro poslali. Čeravno znam šteti nemški i vogrski i novin v tej jezikaj zadosta dobim v roke, vendar me prav veseli, či kaj od domače zemle čüjem i v domačem jeziki kaj čteti mam. Dozdaj so mi oča včasi poslali Novine, ka sam kaj za čteti meo. Zato vas prosim, Marijin list mi tüdi pošilajte, ka bom kaj več domačega meo za čteti, posebno zdaj, kda hvala Bogi z ranjenci malo mam za opraviti, ka je naša divizija zdaj v rezervi daleč od bojišča i v grozno dugij večeraj človik ne ve, ka bi si začno. Slovenca drügoga tü nega, vekši tao so Vogri i tüdi Hrvatje sou. Zdaj vas pa ešče ednok, prečastiti gospod, prav lepo pozdravim i vam želem, ka bi vas gospod Bog ešče dugo ohrano v blagor slovenskoga naroda. Pejneze za Marijin list vam v prvoj priložnosti pošlem. Ostanem z Bogom. (Pisec naj se zglasi za pismo na uredništvi Novin v Črensovcih.)

Šömen Janoš, 300. h. gy. ezr. törzs, Tábori p. 397. Lübi pozdrav 1917. 27. XII. Falen bojdi Jezuš Kristuš, s tem presvetim imenom Jezušovim njij lepo dan pozdraviti, pa njim želem veselo blaženo novo leto.

Nadele njim pa dan naznanje, vlč. g. plevanoš, ka sam že od njij novembra 18 toga mao nikaj nej dobo, nej Novin, niti M. lista, pa nej odgovora od pejnez, štere šam njim poslao novembra 29 toga dneva. Te sam njim poslao 20 K na misijon, 6 K na Novine i M. list, pa 2 K na dober namen reda sv. Ferenca, pa 2 K na bratovščino živoga rožnoga venca. Či so dobili te peneze, naj bode tak dobri vlč. g. plevanoš, naj mi dajo odgovor, vse vküp je bilo 30 K!

Nadele njij pa prosim vlč. g. plevanoš, naj bodo tak dobro, naj sprijmejo od mene poslane peneze 30 K, štere san na pošto djao decembra 27 dneva. Pa naj bodo tak dobri vlč. g. plevanoš, naj je pošlejo na misijon.

Ešče njij ednok lepo dan pozdraviti, pa njin zahvalim vlč. g. plevanoš, na vsej njüvij trüdaj, ka so z menov meli v etom celom leti, Bog njim lepo plati. Ja sam fala Gospodnomi Bogi zdrav, pa mi je dobro. Mrzlo je eti pri nas med temi bregami, da pa pomagati si v tom ne moremo, ar je tak boža vola. Eti pri nas že fala Bogi od novembra dvajseti sedmoga dneva mao puške ne pokajo. Tak pravijo eti pri nas, ka tri mesece nišče nesmej strejlati, nej mij pa nej Rusi, ali v strelnij jarkaj je takša slüžba, kak je prle bila, samo ravno ka strelati ne smemo eden na drügoga. More biti ka bode mir, ka vse nede dugo. Novoga drügoga nega pri nas.

Prosim jij vlč. g. plevanoš, naj molijo Boga za nas, jes molim za njij, naj njim bode Bog smileni vu vsem njihovom trplenji. Pa njim želem od g. Boga, naj blagoslovi njüve reči, ka vu tom novom leti bi dosta düšic mogli k Jezušovomi Srci pripelate. S tem zaprem svoje pijsmo pa čakam odgovor. (Pisec naj se zglasi za pismo na uredništvi Novin v Črensovcih.)

Gasil. spravišče v Ljubljani.

Gasilskih drüštev zastopniki so se zbrali 16. aprila v Ljubljani na letno spravišče. Gasilska zajednica v Sloveniji ma 26 gasilskih žup z 935 gasilskimi četami, ki brojijo 31.690 kotrig. Spravišče je pozdravo z navdüšenim domolübnim govorom minister g. Snoj, ki je povdarjao, da ravno v tej zamotani časaj pokažejo gasilci svojo narodno zavednost i svojo lübezen i vernost do Jugoslavije. Na spravišči se je dale poročalo, da so se v zajednico znova vrnile hrvatske župe, ka je za gasilskomi kongresi v Ljubljani določena podpora v zneski 200.000 Din. i za gasilsko zastavo posebi 70.000 Din, ka je ognjov bilo lani v Sloveniji 668, škode 24,739.782 Din., gasilo je te ognje 11.798 gasilcov.

Vsaki osebi — družini nudimo stalni zaslužek. - Pišite

MARA Maribor

Pojasnila: Rituper, Vučjagomila.

Glasi iz Slovenske Krajine.

Vidonci. Na velki petek smo pokopali Špilak Mihala. Sprevod nam je posvedočo, kak radi so meli pokojnoga. Bio je zaistino blagoga srca, ki je vsikdar v življenji znao se odločiti za to, ka je Bogi na čast. Dosego je visoko starost 82 leti. Bog njemi naj bode plačnik. Njegovomi sini Mihali pa želemo, da bi vedno tüdi on še naprej nasledüvao svojega očo. Njemi i vsem domačim naše sožalje.

G. Slaveči. Smrt ne počiva. Na veliki petek je bila pri nas pokopana mlada mati, ki je zavolo plučnice i preranoga poroda mogla iti s sveta. Pred ednim tednom je prišla iz Francije s svojov gospov, pri šteroj je služila. Prišla je, da bi na domačoj zemli porodila, pa je Bog drügače obrno. Celoj Grahovoj družini izrekamo globoko sožalje. Bog naj potolaži zgübo, štero so mogli pretrpeti zavolo mlade, komaj 30 let stare hčerke. Lurška Mati naj tüdi potolaži gospo, ki se bo morala vrniti brez nje v Francijo.

Vadarci. Vmrla je jako prilüblena Tenacek Marija. Družina je znana po svojoj dobroti. Tüdi so verni naročniki i širitelje naših listov. Žalostnoj materi i vsem bratom i sestram, ki so jo vsi tak radi meli, naj bode Bog tolažnik.

G. Lendaya. Prešnjo nedelo smo meli pri nas roditelski sestanek. Vdeležilo se ga je okoli devetdeset roditelov. Bilo je jako živahno i so pokazali vsi starši veliko zanimanje za šolo-obvezno deco. Lepe vzgojne smernice je podao v svojem govori g. upraviteo Beloglavec. Sklenili so, da bodo šola i dom sküpno vzgajala deco po katoliških načelih. Bog naj blagoslavla delo za vzgojo mladine.

Kobilje. Z velkim, vendar pa s tihim i v našij srcaj skritim veseljom smo se pripravlali na letošnje vüzemske svetke. To tem bole, ar mamo svojega düšnoga pastira med sebom i smo tak brez velkoga trüda, ki smo ga ova leta meli v Dobrovnik, zdaj v miri obhajali svetke. Malo je takših, ki ne bi opravili vüzemske spovedi. Na cvetno nedelo popoldne smo najmre meli pri nas obprvim takzvano velko spoved. Te den so nam tüdi mnogočastiti gospod dekan Jerič Ivan blagoslovili novo nebo i novi boži grob, ki smo jiva küpili iz prostovolno nabranih darov. Na velki petek je bio boži grob tak lepo napravleni, da smo se skoro nej mogli nagledati. Na velko soboto smo pa pri procesiji Vstajenja Gospodovoga tak lepo šli v vrsti, da je bilo to v istini Bogi dopadlivo. Ar so naši šumski delavci za svetke prišli domo, smo cerkev pri božij slüžbaj velkoga tjedna vsikdar napunili.

Ki šče iti za kočiša na edno vekšo posestvo v Bosni, naj to hitro javi na uredništvo Novin, gde zve za naslov.

Za gazdo na 150 kat. oralov obsegajoče posestvo što šče iti, naj se javi na uredništvi Novin. Posestvo je v Bosni. Sprejme se, ki ma prakso v gospodarstvi. Poleg plače ma stanovanje, mleko, drva. Na posestvi se goji sadjereja i živinoreja. Posestvo leži v Bosni.

Kobilje. Prosvetno društvo nam je za vüzemske svetve v šoli priredilo lepo „Velikonočno igro". Gledalci so z velkov pazlivostjov poslüšali igro, pri šteroj so tüdi oni sodelüvali s spevanjom postnih i vüzemskih pesmi. Ta igra je bila najmre takzvana občestvena, gde igralci i gledalci sodelüjejo. Z igrov smo bili vsi zadovolni.

Vmor v Lendavi. V nedelo, 16. aprila sta šla po poti kre grada v Lendavi vinjeniva Lebar Franc i Biró Franc, oba iz Gaberja. Med potjov sta se nekaj svadila i v svaji je Lebar tak vdaro Birója, da je te mrtev obležao. Lebar se je sam javo na oblasti, da je vmoro človeka.

Zaročila se je gd. Habacht Margita, vučitelica, hčerka pokojnoga radmožanskoga šolskoga upravitela, Habacht Janoša, z vučitelom g. Šarac Konštantinom Čakovec—Prijedor. - Čestitamo.

Sv. Jürij. Kakših 250 naših je hodilo prek v Austrijo po staroj navadi, da bi se vdeležili „goristanenja" pri Sv. Ani. Jako razočarani so prišli domo, ar goristanenja procesija se več ne drži v Austriji.

Gederovci. Küzma Janoš, dečko je vküp vdaro, gda se je na potači pelao, z motociklistom Giderom. Gider je ranjen, Küzma je pa zavolo nesreče mogo naglo smrt sprejeti. Srce Bože, bodi njemi smileno.

Črensovci. Vpokojenomi šolskomi upraviteli, g. Železniki je nekak vkradno iz cepičnjeka 75 cepik. Cepike so se najšle v Varaždini.

Žižki. Nepoznani z kelečimi rokami so se spravili na mlado jaušje, štero so si gospodarje z teška posadile, je pomikali i odnesli. Dnesden se vse vkradne i ne varno nikše imetje. Žalostni pojavi v žalostnih časaj.

Za dijakona je posvečen č. g. Maroša Martin, salezijanec z Melinec, v državi Jüžne Amerike, Chille. V kratkom bo posvečen za mešnika.

Na misijon g. Kereca, na sestanki v Tigy 19. marca so po frankaj darüvali sledeči: Kerec Alojz i žena 100, Žökš Ivan 20, Gutman Jožef 10, Dogar Barica 10, Paučič Jožef i žena 10, Radoha Franc 5, Zelko Jožef 5, Donoša Agneš 5, Černe Treza 5, Farkaš Magdica 3, Robe Sabina 3, Sep Ana i Maria 3, Prša Štefan i Verona 3, Bobovec Margareta 2, Camplin Marija 2, Mesarič Bara 2, Tivadar Ignac 2, Mörec Ivan, evang. 2, Krakhoker Štefan 2, Kohek Martin i žena 2, Bebek Tomo 2, Sobočan Marija 2, Flisar Viljem 2, Kolbl Micika 2, Vrečič Apolonija 1, Čižmažija Marija 1, Sarjaš Pavel 1, Gerenčer Marija 1, Nemec Treza 1, Filipič Tomo 1, Žökš Adela 0·75, Cigan Agica 0.30. Darüvali so ešče v dinaraj: Tkalec Matjaš, Francija 40, Maitz Terezija, Zagreb 18, dr. Klarova Marija, D. Lendava 100, Petkovšek Emilija, Francija 10, Horvat Marija, Francija 25, Gutman Jožef nabrao v Tigy, Francija 274·50, štere dare više objavili. — Penez odposlan po čeki Novin skoz Rakovnik g. misijonari.

Na Dom sv. Frančiška so v Tigy 19. marca darüvali v frankaj sledeči: Radoha Franc 10, Sobočan Marija 21, Gutman Jožef 10, Arvaj Seris 5, Kerec Alojz i žena 5, Dogar Bara 5, Černi Trezika 4, Žökš Ivan, 4, Donša Agneš 4, Prša Štefan i žena 4, Cigan Agica 3, Ošlaj Jožef 2, Paučič Jožef i žena 2, Tivadar Ignac 2, Mörec Ivan 2, Camplin Marija 2, Mesarič Bara 2, Hren Nikola 2, Rakoš Poja 2, Karasin Dragica 2, Gerenčer Anica 2, Kolbl Micika 2, Sep Ana i Marija 2, Fujs Alojz i žena 2, Sarjaš Pavel 2, Flisar Viljem 2, Matar Sfov 2, Serec Terezika 2, Kisilak Franc, Babič Trezika, Tibetin Tamic i Kulic Lora 7 frankov. Sküpno 116 frankov i 10 frankov na edno sv. mešo. - Nabrao Gutman J.

Na kapelo Marije Pomočnice v Filovcih so darüvali 19. marca v frankaj v Tigy sledeči: Vlč. g. Camplin Ivan 10, Gutman Jožef, domačin 100, Ošlaj Jožef, domačin 50, Kerec Alojz i žena 10. Žökš Ivan 8, Kohek Marin i žena 2. Sküpno 180 frankov. Penez poslan g. Haoko Jožefi, plebanoši po čeki Novin. — Prav srčna hvala g. Gutmani za gorečnost pri nabiranji i vsem dragim darovnikom.

V. Polana. Uprava tükaršnje prost. gas. čete se iskreno zahvalüje našim izseljencom v Franciji za poslani dar: za zidanje gasilskega doma. Poslali so: Tivadar Ignac 75 din, Tibaut Martin i tovariši 39 din. Pri toj priliki se obračamo na vse naše izseljence v Franciji, Nemčiji, Kanadi i drügod, da nam pomorejo s kakšnim malim darom. Istočasno se zahvalüjemo vsem merodajnim gospodom, ki so našo prošnjo za penezno podporo priporočili kral. ban. upravi i jo predložili za ugodno rešitev. Na vse Polančare se pa obračamo s prošnjov, da po svojoj moči priskočijo na pomoč z peneznim podporami, brezplačnimi vožnjami za pesek, prodec i cigeo i s prostovolnim delom, ka se bo dom zidao. Gasilci vam vsikdar brez pitanja što si i kaj si, priskočijo na pomoč, če grozi hiši ogenj, zato pa zdaj mi pričaküjemo, da nam vsaki iz dobre vole pomore, da se prepotrebni dom zozida, da ne bo poleg lepe šole stalo malo leseno orodišče, v šterom se pri slabom vremeni orodje pokvarja. Što hitro i z dobrov voljov da, dvakrat da! Se priporača z gasilskim pozdravom; Na pomoč! — Gasilska uprava.

Vančaves. Našemi širiteli i sotrüdniki Novin je prej nekši mladoleten v noči od petka na soboto odžagao veje na jablanaj i slivaj. Ravno so bile slive v najlepšem cvetji. Prosimo orožništvo, da poišče krivce, za šterih delo so odgovorni starišje.

PODRUŽNICO
KNJIGARNE
SMO ODPRLI
V MURSKI SOBOTI
NA GLAVNEM TRGU ŠTEV. 5.
V zalogi imamo:
Najrazličnejše knjige:
nabožne, gospodarske, gospodinjske, povesti in drugo.
Vse šolske potrebščine:
šolske knjige in ostale potrebščine za vse šole.
Vse pisarniške potrebščine:
za vse urade, trgovce in zasebnike.
Velika izbira
molitvenikov, rožnih vencev, kipov, podobic, slik, pisemskega papirja, razglednic in vsega drugega, v stroko spadajočega blaga.
POSTREŽBA TOČNA IN SOLIDNA! CENE NIZKE!
MOHORJEVA
tiskarna in knjigarna D. Z. O. Z.
Podružnica Murska Sobota - Glavni trg št. 5.

Zakaj ma februar samo 28 dnevov.

Edna angleška pripovest da odgovor na to pitanje: Kak je Bog svet stvoro, igrali so januar, februar i marc, nego februar je nikše sreče ne meo, pa je skoz zgübo. I kda je že vse svoje peneze zgübo, odločo se je, da dva svojiva dneva postavi na igro. Februar je pali zgübo, kak vsikdar i tak je mogo ta dati dva dneva, ednoga januari, drügoga pa marci.

Zato pa februar več sreče ma pri ženitvi.

V šoli.

Verovučiteo: Kaj je delala kača na drevi? — *Dete:* Jaboka je jela.

—

Verovučiteo: Povejte mi deca, što je vaš Patron v nebésah? — *Deca:* eden pravi sv. Jožef, drügi sv. Janoš, kak njim je že krstno ime bilo. Gda pa réd pride na Casarovoga Števeka, on odgovori: Moj Patron nebeski je sv. Casar.

—

Verovučiteo: Pod kem je trpo Kristuš moke za nas? - *Dete:* Pod Ponciuš plivanošom.

Pri zobozdrayniki.

Betežnik: Ka — 100 ranški računate, za par sekund ka zob vö zmeknete.

Doktor: „Ve či ščéte van drügoga lejko pou vöre vö vlečen".

Matjašova pipa.

Matjaš so se pelali obprvim na vlaki. Našerci so si seli, si nažgali pipo, velko kak lonec, i püščali cejle oblake s pipe. Nasproti njim je sedo mladi par. Gospa je začnola kašlati. Nazadnje se li okuraži, potepka Matjaša po rami; „Oča, vaša pipa." Matjaš začüdeno poglednejo i spüstijo novi oblak. „Možak, vaša pipa" njim pravi znova, i gospod šče dodene: „Ja, ja vaša pipa dedek."

„Čüjte" se oglasijo Matjaš i ponüvlejo pipo; „Šteri jo te šče — vij, eli gospa?"

—

Plevanuš pohodijo svojega farnika. „Vöri Miška, ka je žganica tvoj najhüši neprijateo." Ve pa predgate, ka moremo svoje neprijatele lübiti. „Lübiti že, nej pa požirati."

Pošta.

Julka Venta a la Foret. Sprejeli 119 Din. Din 100 vaša naročnina, 19 Din. spisali materi v dobro. Kalendar poslali. — **Sobočan Štefan, La Grande Madeleine.** Sprejeli 91 Din. — **Sušec Ivan, Las Sarrays.** Sprejeli 36 Din. — **Balažic Ana a la Reverdiere.** Sprejeli 63 Din. Na lani spisali 6 Din 50 par, ovo za letos. — **Gutman Jožef a Gidy.** Penez sprejeli i po želi razdelili. Nedeljo smo za celo leto plačali v zneski 48 Din.

Pri posvečenji...

Pred petimi leti na Petrovo je v puno nabitoj cerkvi gledao posvečenje novih mešnikov neopaženi Zmagoslav.

Vsi, šteri so poznali nadarjenoga i sposobnoga dečka, so mislili, da bo po končanoj gimnaziji vstopo v bogoslovje. Tüdi on sam je večkrat izrazo želo za te lepi stan.

Ali kakša slepota! Neka posebna moč, skrita v njegovom srci, ga zadrži i on se vpiše na univerzo.

Oče že 13 let nema. Mati njemi žive, je vzorna, krščanska žena. Vsaki den moli, se žrtvüje, zatajüvle i se ponizavle, samo, da bi z svojimi zaslügami dobila od lüboga Boga to srečo i veselje, da bi njeni sin krščansko živo i hodo po pravoj i poštenoj poti; po poti, štera vodi do pravoga blaženstva. Mati bi rada bila, če bi njeni Zmagoslav postao dühovnik, a ga ne sili.

V širokom sveti se Zmagoslav počüto osamlenoga ščista samoga. Zdi se njemi, da se nišče ne briga za njega. Samo edno bitje ga batriva, napelavle, njemi obečavle zemelski raj i njemi neprestano gučí od bodoče sreče i veselja... A kim več njemi pripoveda od takših stvareh, tem menje ga omamla njena lübezen i njena navzočnost.

Prišeo je končno den težke krize, den, šteri je odločilen za celo njegovo življenje. Prišeo je den, gda je tüdi on spoznao temno krinko svetske sleparije, zato moško nastopi i prekine vsako zvezo s svetom.

Prizor posvečenja je zravnao njegovo srce na pravo pot i on je vstopo v semenišče, v bogoslovje.

Dnes, gda v sveti prevlada sirova moč i sila, gda nad svetom šümi plamen bojne, šteri čaka trenutek, kda bo začeo goreti i rüšiti Evropo, dnes Zmagoslav oblečeni v belo dühovniško obleko kleči pred oltarom i čaka, da ga škof posveti.

Genliv i privlačen je te dogodek. Srečen pa je dnes, kak še nigdar prle, Zmagoslav.

Ti si dühovnik za vsigdar. Ti boš pomagao i delao za Cerkev, štera je večna, šteroj je pravo naš Odrešenik, da peklenska vrata je ne bodo premagala.

Ti boš z križom i po križi zveličavao sebe i drüge; Ti boš včio narod, zdravo ranjene düše, okrepčavo lüdi z angelskim krühom, vodo deco k Jezuši. O, kak je lepo i častno biti Jezušov dühovnik. Ti si dühovnik, Ti si odzdaj bližji k Bogi. Ali spomni se, da je početek slüženja sv. meše, početek trplenja. Ti ne boš to včasik opazo, ali naskori se boš osvedočo, da je to istina.

Istina, čast dühovniška je velika, ali dühovniška slüžba je puna veliki odgovornosti. Mi častimo i poštüjmo tiste, šteri so si odebrali te lep stan; nigdar ne žalimo z našim jezikom „drügoga Kristuša".

Molimo Boga, da bo naša Slovenska Krajina še dale mela dosta i vrednih dühovnikov.

Toni Žec.

Licitacija
za dobavo gramoza
se bo vršila 28. aprila 1939
Okrajni cestni odbor M. Sobota.

M. BERDAJS
ŠPECIJALNA TRGOVINA S SEMENI
MARIBOR
VETERINJSKA 30.
LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA 8.
(Prej I. URBANIČ)
PRIPOROČA
najboljša poljska, zelenjadna in cvetlična semena.
Gomolje: gladiol, dalij, potomk, tuberos itd.

„HIŽICKI DOMAČOJ"

Gjörköš Štefan, Ferme La Hennequinerie. Hvalen bodi Jezuš Kristuš. Srčno se vam zahvalim na kalendari Srca Jezušovoga i Marijinih listaj. Prosim, da mi Marijin list vseli redno pošilate.

Klar Margita z Ivanec, Nemec Anica s Filovec, Bagari Mariška s Krajne, Kralj Trezika z Žerjavincov pri Lotmerki, Senčar Frančiška iz Starevesi, pošilajo pozdrave svojim domačim i g. uredniki Novin, vse v Franciji goreče čtevke naših Novin. Tretjega aprila so doživele veliko veselje, obiskali so je g. Valentin Zupančič, ki so je spovedali, jim služili sv. mešo i je prečistili. Med sv. mešov so izseljenci spevali, nazadnje pa poslušali genlivi govor g. Zupančiča, pri šterom so se njihove oči zarosile. O, kak srečni ste vi doma, gde lehko obhajate svetke, mi v tujini smo pa kak odrezana veka na drevi. G. Zupančiči se prav iz globočine srca zahvalimo za njihove trude. Tü nas je dosta iz Slov. Krajine, največ dekeo. Vse so dobre, poštene, a nešterne ženske, ki majo doma može i deco, so se slabo oponašale. Posebno ena, štera je z nekim Polakom nekam füknola. Prosimo za vaše molitve. Poleg starišov, bratov, sester, rodbine i prijatelic iskrene pozdrave g. Hauko Jožefi, plivanoši v Bogojini dr. Klarovoj družini v Lendavi i vsem čtevcom Novin.

Žökš Ivan, Ferme de Rouily. Iz srca vam pošilam moj najlepši pozdrav: Hvalen Jezuš i Marija. Želem vam od trpečega Zveličara lübo zdravje. Zahvalim se na rednom pošilanji Novin i Marijinoga lista. Komaj se včakam nedele, kda pridejo. Orjem s traktorom na olje, sam šofer tak brez izpita. Na god sv. Jožefa smo meli v Tigy veliko veselje. Prišlo nas je kakših 100, tüdi drüge vöre, katoličanov so g. Camplin spovedali i prečistili 65, med temi 22 možkov i dečkov, ostalo žene i dekle. Največ je bilo deklin, nešterne so prišle 60 km. daleč, nešterni dečki i moški pa nad 100 km. daleč. Bog povrni vam za razglas v Novinaj i g. Camplini za velikanski trüd. Posebno se šče zahvalimo Jožefi, ki so pisali posebna vabila. Gd. Magdica je v lepij rečaj pozdravila g. Camplina i njemi zročila vijolično cvetico. Srčne pozdrave mojim domačim, sebeščanskomi g. dühovniki, vsem dühovnikom Slovenske Krajine. Proso bi edno lepo slovensko povest. (Poslali smo knigo: Pušćava bo cvetela).

Franc Jud, Delme, Moselle iz Doliča. Z lübim Jezušom vas pozdravlam od blažene Device Marije vam želem zdravje i veselje pa dugo življenje. Sobote sam se komaj včakao, kda so Novine prišle. Zdaj odhajam s Kristinov z mrzle tujine domo. Trplenje sam meo veliko, polagao sam 51 falatom živine, 26 krav sam dojio, na den 200 l. mleka, gnoj vozo od te vnoge živine, strošek pa meo tak slab, ka pri nas na Slovenskom svinjam bogše polagajo.

Sreš Terezija, Thalwinkel. Meni je hvala Bogi dozdaj dobro. Lepo se vam zahvalim na rednom pošilanji Novin i Marijinoga lista, šteriva sta mi na veliko veselje. Najlepše pozdravlam preč. g. urednika, vse njihove sotrüdnike i čtevce naših lepih listov. Pozdravlam vse moje domače, rojstno ves Ižakovci i celo beltinsko faro z gg. dühovniki vred.

Zver Marta, Francija. Prečastiti gospod! V imeni Jezuša i Marije Vam začnem pisati par reči. Naznanim Vam, da sem dobila vse zaostale M. Liste prejšnjega leta. Z velkim veseljom sem sprejela kalendar Srca Jezušovoga. V treh večerih sem ga prečitala. Novine dobim včasih v soboto, ali dostakrat v pondelek. Pismonoša mi je zadnjikrat pravo, da je zavolo pomote atresa. Na zadnjoj številki bi skoro ne spoznati, kaj je bilo napisano. Prosim Vas, da mi pošlete na točen atres, šteroga Vam zdaj pošlem v tom pismi. Veliko veselje moje je, kda dobim vsaki tjeden slovenski list Novine i šče bole vesela sem, kda pride ž njimi Marijin list. Zadnja številka je bila jako zanimiva. Slika na prednjoj strani se je povidla šče mojoj gospe, da sem njej mogla pokazati. I zdaj prečastiti gospod! Že skoro bo Vaš god! Povsod i krog Vas, Vam naj rožce cveto. I zmiraj veselje Vam delajo to: „Se spletajo v venec, duhtijo vso plan". Posebno še, na Vaš imendan! Najlepšo čestitko sem si izbrala i Vam za god poslala. Naj čuva Vas On, ki navzoč je povsod, to Vam čestitam jaz za Vaš god. Zdaj dokončam mojo pisavo, prečastiti gospod urednik i Vas šče ednok v imeni Jezuša najlepše pozdravlam. Pozdravlam vse naše domače v Ižakovcih, beltinsko dühovščino, vse sosede i ves rod. Pozdrave pošilata Zver Marta i Anika Zver.

Pozdrave pošilajo: *Časar Marija i Štefan,* Francija iz Markovec, svojim domačim. *Horvat Evfemija iz Francije* g. uredniki Novin. *Gumilar Franc i Terezija, Vieux Moulin* g. uredniki Novin.

Fantovskim odsekom.

Mladec je značajen.

Mladec bodi značajen fant. Kajti le značajen Mladec bo vsak čas zvest svojemu geslu: bodi pripravljen! Kdaj je Mladec značajen? Značajen je, če se vselej brez pomišljanja in oklevanja oklepa tega, kar je spoznal kot dobro, resnično in pravo, in če se temu ne izneveri nikdar; tudi takrat ne, ko je zvestoba načelom težka, ko mora radi tega trpeti zasramovanje in zbadanje drugih ali celo preganjanje. Mladec je značajen, če se temu, kar je spoznal kot dobro, lepo in pravo, ne izneveri tudi takrat, ko ga zajamejo najtežji notranji viharji skušnjav ali strasti ali zanjke zlobnega in pokvarjenega sveta. Mladec je značajen, če spoznane dolžnosti ponosno in stanovitno izvršuje, pa naj je to lahko ali težko, naj žanje za to priznanje ali napadanje, hvalo ali grajo. Značajen je Mladec, ki je za spoznano resnico pripravljen doprinašati najtežje žrtve.

Taki značaji, taki značajni Mladci uživajo povsod spoštovanje in ugled. In mi jim pravimo, da so „fantje od fare", da so vkljub svoji mladosti „možati" ljudje. Druge, ki se ravnajo in obračajo po vetru, ki se spoznanemu dobremu, lepemu in spoznanim dolžnostim izneverjajo, imenujemo z edino primernim nazivom ‚šleva' ali ‚figa mož'.

Mladci, vprašam vas, kdo izmed vas si ne želi postati ‚fant od fare'? Kdo izmed vas si ne želi postati možat, spoštovan in ugleden? Prav gotovo si vsak izmed vas želi postati tak fant! Zato se pa mora vsak izmed vas resno truditi, da postane značajen.

Kako postanem značajen fant, kako postanem zgleden Mladec? Dvoje je potrebno za značajnost: 1) Jasno spoznanje pravih načel; 2) odločnost volje, s katero se teh načel oklepamo v vsakdanjem življenju ob vsakih okoliščinah.

Potrebno nam je predvsem jasno spoznanje pravih življenjskih načel in smernic, spoznanje resnice v vseh vprašanjih, ki jih Mladec srečuje ali jih bo še srečal v življenju. Kdor ni spoznal teh načel, kdor se ni prikopal do pravilnega gledanja važnih življenjskih vprašanj, ta bo vedno taval semtertja in bo danes ravnal tako, jutri drugače. Trenutno razpoloženje ga bo vodilo in ne resnica, načelo in čast. Zato mora biti Mladec pripravljen, redno zahajati k mladčevskim sestankom, da si tam pridobi potrebno spoznanje. Saj srečujemo v vsakdanjem življenju vse polno ljudi, ki sodijo pravilno, ki so resnico spoznali, ki so spoznali prava načela. A je vkljub temu njihovo življenje povsem napačno in zgrešeno. Značajen je le tisti, ki živi po spoznanih načelih. Za to je pa potrebno več, kot samo spoznanje: potrebna je tudi odločna volja. Le ta da Mladcu ono notranjo moč, da bo po spoznanih resnicah pogumno in zvesto živel tudi takrat, ko bo to težko, ko bo to zahtevalo žrtve, ko ga bo svet radi tega izzival, žalil ali zaničeval. Zato si Mladec že na vse zgodaj pridobiva ne le spoznanje resnic, ampak si prav tako resno in vztrajno krepi svojo voljo: s telovadbo, z vestnim izpolnjevanjem svojih dolžnosti, s točnostjo, z ubogljivostjo, z molitvijo in prejemanjem svetih zakramentov, z majhnimi vsakdanjimi samopremagovanji, za katera imamo v vsakdanjem življenju priložnosti dovolj.

Mladci! Vsak izmed vas hoče in tudi mora postati značajen, fant od fare, možat! Zato išči resnico in spoznavaj svoje dolžnosti in se spoznanih odločno oklepaj! Utrjuj si svojo voljo, da boš spoznani resnici in spoznani dolžnosti ostal vedno zvest, zvest tudi v preizkušnjah, težavah v bojih, zvest vsekdar, pa naj te svet hvali ali graja! Postani značaj!

Gospodarstvo.

Jeli mo prepravlali krte?

Zdaj, kda se ravnajo travniki, ništeri vert se čemeri nad krtami. Slobodno se čemeri, nego ne nad krtom, nego nad zemelskimi črvmi, šteri travi korenje vkraj grizejo. Kde je dosta krtanovcov — na ravenskom pravijo krtovinjeki — tam more dosta škodljivih črvov biti. Moremo to razmiti. Človek tüdi ta ide, kde je ležeše življenje. Zakaj jih pa te telko odide v Francijo i Nemčijo. Siromak krt tüdi tam kopa, kde je več črvov, kde brezi velkoga trüda leže žive. Pa zakaj bi njemi to zamerili? Čeden gospodar se tem bole veseli, da ma pod-zemlov, kama njegova oblast ne segne, skritoga čarnoga pomočnika.

Zato si pa zapomlite, kde te dosta krtanovcov ali krtovinjekov vidili, verite meni, tisti travnik je beležen, orača ne odtirajte vkraj, ešče bi tak mogli praviti, da bi jih bi ešče več bilo, da bi vam travnik prle ozdravo.

Pravijo, kde je dosta krtanovcov, krtovinjekov, tam je najlepše seno. Verjem jaz to, ar iz ednoga kraja krt preplavi škodlive črve, iz drügoga kraja pa lüknje se napijejo z vodov i vu süši vlago držijo.

Krt je preveč velki siromak. Žmetno žive. Vsaki den dvakrat več more pojesti, kak on sam vaga.

Vino in sadjevec,
prvovrstno, sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „GRIČ" pri Mariboru.

Neprijeten gost.

Tiho je prišla k meni. Niti predstavila se je ne. Bila je grda, odörna. Ne sem je ščeo sprejeti na stan, niti na hrano. Pa tüdi časa ne sem meo brigati se za njo. Zato sem bio čemeren, pokazao sem njej vrata i zaželo njej lehko noč.

Ali ne je šla iz sobe. Izgovarjala se je, da ide od hiše do hiše, pa da zato ma pravico vstopiti i ostati tüdi pri meni. I meni nikaj tebi nikaj vsedla se je v kot pri peči i si komodno vredila svoje stvari. Ne se je brigala za moje čemere, niti za moje proteste i pretnje. Hüdobno se mi je samo iz kota režala, nazadnje pa ešče zabrüsila v obraz: „Če ti ne je prav, idi pa se pritoži."

Od čemerov ne sem mogeo zaspati. V glavi me je začnolo smicati, v čelodci pečti, a noge so se mi začnole od straha i slabosti trositi. Čelo mi je polejao znoj. S tresočov rokov sem šo prek čela, obrisao neprijetno mokročo i v tolažbo samomi sebi gučao: „Ah! To je samo trenotno razburjenje. To bo minolo i palik de vse dobro. Edna noč mirnoga i dobroga spanja bo vse popravila."

Večerna tolažba ne se je vresničila. Noč je bila težka, pa tüdi ütra je ne prinesla zbolšanja. V vročoj glavi je gorelo kak v razbeljenoj peči, v prsaj düšilo. Gda sam mislo vstati i postaviti se na noge, one so klecnole, v glavi se mi je zavrtelo, pred očmi zameglilo i spadno sem nazaj na postelo.

Šteo sem zakričati i zvati na pomoč, ali zaman. Glasa sem ne mogeo spraviti iz sebe. Brez moči sem ležao i težko čakao, da bi mi što prišeo na pomoč. V koti pri peči pa je mirno i zadovolno smrčala vsiljenka od snoči i zdelo se mi je, da me njeno pikajoče smrčanje težko bije v zabolela vroča lica.

Minute so postajale neskončne, bolečine neznosne. Kaj naj začnem? Premetavao sem se po posteli, brisao znoj s čela, menda tüdi škripao z zobmi i grabo s prsti, ali je vse vküp malo hasnilo. Stanje se ne popravlalo, nego poslabšavalo. Od obvüpa sem začno jokati.

V koti pri peči se je zbüdila nepoznana i nepozvana baba, si zadovolno omela zaspane oči, rastegnola svoje roke, da so čonte začnole pokati. Nato pa se je obrnola k meni, nesramno namignola i špotlivo pitala: „He, dobro jütro, stari. Si dobro spao?!" Najrajši bi skočo s postele i jo na mesti v koti zadüšo. All bolečine so me tak močno držale na postelo, da sem se ne mogeo genoti. Zato sem samo divje sikno na njo. A v odgovor sem čüo hüdoben pritajen smeh.

Kak dugo sem ležao v toj nevoli, ne vem. Okoli devete vöre je prišla gori v sobo küharica i mi prinesla zajtrk. Čüdila se je, da me ne je bilo tak dugo doli na kavo. Gda me je zaglednola v tak teškom stanji, se je močno prestrašila,

Kelko je mogla i znala, mi je sama nüdila prvo pomoč. Nato pa je hitro odišla doli, da javi šefi, kak je z menov. Hlapec pa je včasi odišeo po doktora. Javili so tüdi v službo, da me nede na delo.

Par minut kesnej čüjem že po stopnicaj nagle korake. Po hoji sem včasi znao, da je moj šef. Ves zaskrblen se je popaščo k meni: „Gospod Vili, kaj je z vami?" Bole s kretnjami, kak z rečmi sem njemi raztolmačo, kak me je snoči kesno naednok obšla slabost i me spopadnole bolečine v glavi i v prsaj. Mislo sem, da mi bo po noči odleglo, ali bolečine z jütrom rastejo.

Skrbni gospod šef je izrazo svoje sočütje i dao na razpolago vse potrebno, samo da me vidi naskori pali zdravoga.

Ob edenajstih je prišeo tüdi doktor. Čüo sem gor v sobo, kak se je njegov aoto zastavo na našem dvorišči. Naskori na to so že odmevaii hitri i krepki koraki po stubaj i na vrataj se je pokazao mladi gospod od kakših 35 let. Odložo je svoj mali ročni kovčeg, pristopo k mojoj posteli, vzeo mojo roko v svojo i me napeto gledao, a jaz njega. Gda je tak držeč mojo roko i tipajoč žilo stao kre mene i me samo čüdno gledao, sem se že malo prestrašo i ga pitao: „Gospod doktor, ali je hüdo? Ali trbe poslati tüdi po dühovnika?" „Ne bo sile" je nazadnje spregovoro zdravnik. „Ali, če bi bili malo šibkejše narave, bi bilo inači. Ali zdaj bodite mirni. Zdravila, štera bom vam predpisao, jemlite točno i naskori bo boukše."

Zahvalo sem se doktori za pomoč i za tolažlive reči. Nato pa sem ga ešče zaproso, naj splodi vö iz moje sobe ono strašilo, štero je ležalo v koti pri peči i me s svojov navzočnostjov telko vznemirjavalo. Doktor je pogledno v kot, kama sem njemi s prstom pokazao, gledao nekaj časa tá, nato pa se je smehlajoče obrno k meni i mi odgovoro: „To je stara, daleč naokoli poznana gospodična; Bolezen. Kam si zažele, ta ide i si poišče stan. Nišče njej nemre zabraniti pristopa, pa tüdi je izgnati ne, dokeč je njoj samoj ne vola. Bodite ž njov dobri i potrpežlivi, ar inače bi ona lehko pozvala sebi v pomoč svojo belo sestro: Smrt. Ta pa je dosta hüjša i neizprosna"...

Doktor je odišao. S sebov pa je odneso tüdi ime skrivnostne moje bolezni. Nigdar ne sem zvedo za njeno pravo ime. Točno i redno pa sem jemao predpisana zdravila, ki so mi stalno vračala zdravje. A sem skušao biti strpliv tüdi s tüjov nepozvanov ženov v koti pri peči. Tüdi ona je postajala mirnejša i ne me je več izzivala z svojim grdim smehom. Neki lepi den pa je nenadoma izginila iz moje sobe. Ešče bole tiho, kak je prišla, je odišla. Za sebov je püstila samo neprijeten dišec v sobi. Odpro sem zato na stežaj vrata i okna... Sveži sunčni traki so se razlejali po njej i jo pali napunili z novim, zdravim življenjem.

Grački Vili.

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. Za tiskarno Balkanji Ernest Dolnja Lendava. Izdajatelj in urednik: Klekl Jožef, župnik v pok.